

၁. တိကတိုလေသိ

(က) တုဂ္ဂိုအမိန်ထံးမိန်ဘီ

(ခ) တိုင်းတွင် သီတုဘာလ၊ တိုင်ကာ၏မာတ္ထာ

တုသိုတ်သိတ်ဘျာအဲ ဘုတ်တန်းအိုတ်ထိုတ်တူလဲအောင် တုကမဂ္ဂတို့နှုန်းအတ်သက္ကပ်ပေးနီးမာချုပ်ထိုတ်တူဘျာလာအလီဂောလီးတယ် မူတမ်း တုအပ်းအလီအဂ္ဂအက လာတ်စုံကိုအောင်ကရာတဖုန်းစုံအပူး အကိုလာအဂ္ဂတို့နှုန်းပဲလာတုကလဲလီးအဲ မူတမ်း မဟားဂိုအိုတ်စီနှုန်းလီး၊ မဲလာကရာတဖုန်းစုံစုံအတ်ဘျာမူးယံးဖို့နှုန်း CCSDPT အတ်သိုတ်တ်သိတ်ဘျာလာတုကဘုတ်မာထွေအောင်အကရာပူးအောင်၊ ကရာအကျေ သန်တဖုန်းကမ်းတ်လာအကိုဖို့နှုန်းလုံးပို့မာထွေအောင်နှုန်းလီး

(က) ပျော်ဝိတ်မာစာအပါမာတ်ဖိတေသန (Humanitarian workers)

လေတုပ်းနှုန်းတို့တော်သီတ်ဘျာအံနှင့်၊ ကရာဇ်အဆုံးလိုမဲ့တဖန်ပါတ်ပန်လာအပဲသူ့ကဟံ့ဖြစ်တော်သီတ်မှတဲ့အတော်သက်ပေးအတိုပေတ်တဖန်နှင့်လို့။ ပျော်ချော်တို့နှင့်အောင်အထိတဖန်ထို့သုတေသနပေးပို့လေအပဲသူ့ကဘ်မှုအဲလိုအပ်လေကဘ်ဟံ့ဖြစ်တော်သီတ်မှတဲ့အတော်သက်ပေးအတိုပေတ်တဖန်နှင့်လို့။ မျှော်လျှော်လေအပဲသူ့ကဘ်မှုအဲလိုအပ်လေကဘ်ဟံ့ဖြစ်တော်သီတ်မှတဲ့အတော်သက်ပေးအတိုပေတ်တဖန်နှင့်လို့။

J. တိုင်းတွင် အမြဲပည့်

တိပညို့လာတိသို့တိပညို့ဘျာအပဲအံ့အကို

“ပွဲနီးနှင့်ဘုရားတိမ္ထာ” - မြဲပွဲတကေလာပွဲဂျို့ဝိတ်မာစာကရာတဖုန် မူတမ်း အပဲသုံးအပွဲမာတ်ဖိတဖုန် ဟုံ်လိုအောင်တော်မာစာတိအကုံအဂို့တခါ မူတမ်း အကေတခါလာအဘုံထွေနီးတိမ္ထာ၊ တိမ္ထာတ်၊ တိဖ်းတိမာ၊ မူတမ်း၊ တိအောင်အကေလာတ်နှင့်လိုမာအောင်ဖော်နှင့်လို့။

“တုက္ခိုမဲ်က္ခိုတလီတု” - အမိပညီမှုတရာ့ပန်လုပ်ပြေ, တုရုလိုမာဘုပ်, မူတမ်း တုဟူးတုဂါလာ၊ တုမာပြေတက်စုစုပါလျှင်ဖြစ်သေးလာ အတ်အိုင်သေးတို့ပတ်ဝန်းကျင်, စားသွေ့, ကလုပ်နှင့်, ဒံးဘုံအလွှုံ, တုဘုံတုဘာ, တုမှုမူးတုမှုခြုံ, တုမာတုလာဘုံထွေးမှုပြုခြင်းမှုပြုခြင်းတုရုလို, သေးနိုင်, ဘုံလုံးတုဆီဟံ့သီဆီအတ်အိုင်သေးပတ်ဝန်းကျင်, ပျကလုပ်, တုရုလိုမာသကိုတ်ဖော်ရှုံးကိုသေး, မူတမ်း ကုန်ဂိုတာလာပြုအဖိုင်နှင့်လို့.

“တိမ်မှုပို့တိမ်ခွဲ” - လျှော်တိခဲးတိလေ၊ မူတမ်း ပျေတဝါအတ်လီးဆီလိုသားလာဟန်ခွဲနိုင်မှုပို့အဘိုင်းတွေနှင့်မှုဒါတ်ပံ့တိမူတဖ်၊ တိမ်လုပ်ကွိုစိတဖ်၊ တိစိတ်ကမိုး၊ တိအဆွဲးအယ်လီးဆီး၊ နှင့် ကစ်ခွဲးယ်နိုင်ပံ့တိမူအတ်ခွဲးတိယ်တဖ်နှင့်လီး။ တိအံ့ဟ်ဖျိုစွဲကိုးလာဟန်မှုပို့ခွဲအဘိုင်းတွေအတ်လီးဆီလိုသားတဖ် လာအက်အို့သူ့လီးတွေ့လုံအသားလေ၊ လျှော်ထူသနှင့်၊ တိခဲးတိလေ၊ ပျေတဝါ မူတမ်း တိဘူးတိဘာ့တဖ်အပူ့နှင့်လီး။

“ပျေဂိုဝိတ်မာစာအပေါ်မာတ်ဖိတယ်” – ပုံသဏ္ဌာန်ပျေဂိုဝိတ်ဖိတယ်လောက်လျှော့မာသကိုတော်လာ ပျေဂိုဝိတ်မာစာအကရှုတဖုန်အပူး၊ ဒ်အမှုပျေထံရှောက်၍ကဲ၊ ပျေလာထံကိုအပူး၊ ပျေမာတ်လာတဖီးသစ်း၊ ပျေမာတ်လာတဖီးသစ်း၊ ပျေလာဘုရားတို့လဲအောင်လာ ပျေတာဝါလာအဖီးနှင့်ဘုရားတို့မာစာ၊ ပျေလာအိုဝိဖီးတို့မာလို့ပဲး ယုံကြည်တက်တို့ဘုရားတက်တို့၊ ပျေမာတ်ထိုဘို့၊ ပျေမာတ်တစို့တလို့ လာအမာတ်ဖီးတို့မာတဖုန်လာအဘုရားတို့ဟုလို့ အောင်လာလေးလဲအောင်တဖုန်နှင့်လို့၊ ပျေမာတ်ဖိတကဗောကဗောလာအနှင့်လို့ ပုံသဏ္ဌာန်ပျေဂိုဝိတ်ဖိတယ်လောက်လျှော့မာရှိရှိလို့မူ့ဂဲ၊ တနှင့်လို့ ပုံသဏ္ဌာန်ပျေဂိုဝိတ်ဖိတယ်လောက်လျှော့မာရှိရှိလို့မူ့ဂဲ၊ လာပျေဘုရားကိုဘုရားတို့အတတ်ပူးနှင့် ဘုရားတို့ကိုဘုရားတို့အတတ်ပူးနှင့် ဘုရားတို့တဲ့ မံ့ယိုလာတ်အခါပည့်အပဲအော်အော်၊ ပုံသဏ္ဌာန်ပျေဂိုဝိတ်ဖိတယ်၊ ဇွဲကြိုက မံ့တို့တ်တဖုန်၊ လှို့က ပဲ့ ပျေဘုရားဘုရားတို့အောင်စွဲတဖုန်းတဖုန်းအရှုံးအကောင်တဖုန်နှင့်လို့。

“တုစိကမီ” – တုန္ဓိစိန္ဓိကမီ၊ မူတမ့် တုသုတေသနလာအမေဘာ်ဖိတ်အကျိုအဂါအကလုပ်ကလုပ်နဲ့ မူပျေအခွဲးယ်၊ တုခွဲးတုယ်တယ် မူတမ့် တုရှုလိုပိုမ်းလိုသေးတယ်နှင့်လို့။ တုစိကမီနဲ့အိုင်ထိုပဲတော်အလိုအလာ၊ လို့လာတို့ပေတို့၊ တုအိုင်ဖီးတုစိတုကမီ၊ တို့ပေတို့အတော်အိုင်သေး မူတမ့် တုပာေသာ်တုအိုင်ယာ၊ တယ်နှင့်လို့။ တုရှုလိုသေးလာတော်စိကမီတယ်သိုးလိုသေးနှင့် ဒုးအိုင်ထိုပဲတော်လို့ဘာ်ယိုအိုင်ကတော်ဘာ်သုံးတော်မောကမ်းသွှေ့ထဲးအတော်ရှုလိုဖီးတုမာန္ဓိနှင့်ကစ်အတော်ဘာ်ဘူးလာ၊ အကဲထိုသေးလာပျေဘာ်ကို ဘာ် ခဲ့ခိုင်သုံးတရုံးတုအိုင်သေးတယ်အပျေနှင့်လို့။

တိပိဋကဓရအသိပေါင်း

“ပွဲဘာ်ကိုဘာ်ခဲ့” - အခါပညီမှုပို့ပွဲတကေလာတ်ဟူးနှင့်အခွဲ့ယ်လာတ်ကဟုးနှီတ်ဖို့သော, တ်မာစာ၊ မူတမ်း တ်မာစာ၊ အတ်ဖီးတ်မာအဂ္ဂအကေတဖုန်လာကရာတဖုန်လေတ်ဘျာအပဲအံ့, နှဲလာဟို့ခို့ဖို့ဘူးပွဲဘာ်ကိုဘာ်ခဲ့အတ်ဘျာ၊ မူတမ်း အပဲသူ့ခာ်စာကရာစုံစုံဖုန်အတ်ကလုံးမှာလိုပါတယ်အားလုံး၏။

“တုမေကမ်းများရှိသွားသွားအတ်ရဲလို့” - နှစ်အတ်နှစ်လို့မေဘာင်ဖိတ်နှစ်နှစ် မူတမ်း မာပျိုမေဖုံးတ်လေတ် များရှိသွားသွားအန္တဆာင်ခါဖို့လေတ်မာရွယ် မူတမ်း ခါဖို့လေတ်တတ္ထာသီးထဲသီးအဖြိုလ် မူတမ်း တ်မာရွယ်မာစီး အတ်အိုင်သီးတဖို့အပ်ပို့လ်တ်ထိုးဘာင်ဖို့ဘာင်ပုံးလေအတ်ကြုံးတဘာင်ပဲတဖ်း။

“မှတ်ခွဲသွေးတိုင်းတော်မှတ်မှတ်တို့၏ခွဲအတ်စုဆောင်ရွက်ပါသူ” – မှတ်မှတ် SGBV, မှတ်နှီးခြေအတ်မာဘာ့နှီးတို့၏ မှတ်မှတ် မာယျာမာဖူးတော်, မှတ်ခွဲသွေးတိုင်းတော်လှိုင် ဒီးသေးတ်ခဲ့ကမိုင်းတို့မှတ်မာတ်အတ်စုဆောင်ရွက်ပါသူတော်လာအောင်ထိုးတိုင်းတော်လာဟံ့သို့ဖြစ်ဖူးမှတ်မှတ် ပျောတော်အပျော်။ SGBV အကုံအဂိုးနှောင်ကမှုပ် တ်တိုးတ်, တ်မာက မုန်မှတ်ခွဲသွေးတိုင်းတော်လှိုင်သေး, စုတလိုးလာအဘာ့ထွေးတို့စုဆောင်ရွက်တော်, တ်ဖူးဆုံးမံလုပ်အတ်ခဲ့ဟံ့သို့ ဖူး၊ ပို့မှတ်အကုံအဂိုးဘာ့နှီးဘာ့ထိုးဟေးဂိုးကွိုး, ဒီးတ်မာညီးနှုံးလုပ်လုပ်ထူးသူနှုံးအရာအကေလာအမာဆောင်ရွက်မာဘာ့နှီးပို့မှတ်တ်ဖူး။

“ပျေလာအို့မူတုံး” - ဟ်ဖူးလာအမှုပျေသူ့တဖ်လာအကျိုးဘို့တ်လာတ်မာအောမာသီအိုး၊ တ်မာနှုန်းက စ်အတ်ဘို့ဘူးလာအဖို့ခိုး၊ တ်အို့ကဘူးကဘျုံးမူတမ်း တ်ဘူးကမုံတ်စိတ်ကမ်း၊ လာအဘို့တ်ဟ်ဖူး ထို့အိုးလာတ်သို့တ်သီတ်ဘူးအဲဆဲအပျော် ဒီးပုံးပုံးလုံးပဲ့ပါးအဲသူ့ဟ်ဖို့ဖို့တဖ်၊ ပျေလာအိုးသန္တသားတဖ်၊ အဘူးအတ်တဖ် မူတမ်း တ်ရှုလို့သားဘူးဘူးတ်တ်တဖ်နှင့်လို့။

၃. တိပိဋကဓိမှုဒါမေတ်တဖျိုး

၃၁ ပြဂ္ဂိုလ်တို့မှစ၍အပေါ်မေတ်ဖိတဖုန်လာမေစ၍ပျက်ပယီဘုရားကိုဘုရားခဲဖိအိုလာကိုကိုဘုရားတို့အပူးတဖုန်ကြား -

၃.၁.၁. ဟိန္ဒီမာဂုဏ်ပိုင်ခိုင်စွဲးယဉ်အတ်သိုင်တ်သီခိုင်ထံးခိုင်ဘိုးလော်၊ လာတာဘုံအိုင်နှင့်တ်ကျိုးခိုင်ဆံးအိုစ္ေကျွော်တလိုတ်တမ်းဂုဏ်တမ်းဂုဏ်၊ တကဗလူ့ဂုဏ်တကဗလူ့ဂုဏ်လီးလာတဗုံးအတ်အိုင်သားတီပေတီး၊ ပျောကလုံးရွှေ့၊ အကလုံး၊ ဖုံးဘုံးအလွှှား၊ တ်ဘုံးတ်ဘုံး၊ တ်မူးမူးတ်မူးခွှှား၊ မူးခွှှားသွံးတံးအတ်ပို့သား၊ သားနှုံး၊ တ်ဆီဟံံးဆီလီအတ်အိုင်သားတီပေတီး၊ ကလုံးအတ်လီးစားလီးသွံးခိုင်ထံးခိုင်ဘုံး၊ တ်မာသကိုးတ်လာတံံးရှုံးကြီးသား မူးတ်မူး နှီးခိုင်ကျိုးဂို့တလာပျော်တဖါး。

၃၁။၄. တဘုံမဏ္ဍာန်ရှိကစ်အတ်ဘုံဘျူးလာပွဲနီးနှင့်ဘုံတ်မေစာဖိလာအတ်အိုးသားနားကျော်ကျော်တဖ်အိုး၊ လီဆီဒိုးတ်လာအမှုပိုင်မှုပိုင်နီးမြို့သုံးတဖ် မူတမ်း တဘုံမေစာအပဲသုံးလာတ်အိုး၊ ထိုးတ်သားနှင့်လာအပဲသုံးအပျော်လာကအောင်လီဖိုင်ထဲတ်တိတလိုအောင်နှင့်နှိုးတဘုံတ်ဂုံး။

၃၁၃။ တဘုံကွဲကပ်ပွဲအတ်ကမန် မှတမ်း နှင့်လိပ်ဆုံးလာတ်အီးကာဘူး မှတမ်း တ်မေကမန် တ်သိမ်တ်သိအတ်ဖွံ့တ်မေတဖ်နှင့်နှိမ်နှိမ်တွေ့တက်ကြရတယ်။

၃၁၈၈. တာဘုရာ်တို့လို မူတမ်း စီလဲလိုအောင်လာစွာ၊ ဒီးလုပ်၊ တိဖိတ်လုံးတဖန် မူတမ်း တုဖံးတ်မှေအဂါးအ ကေတဖန်လာတ်မဲ့လုပ်အိုင်လုပ်သားအကိုင်၊ လာအပ်လုပ်ဒီးတ်သားအိုင်ဟု့ရဲ့မျှော်ခြားသွေးတိုးအတ်ရွှေလို သားလာတ်ဖံးတ်မှေတဖန်အကိုင်၊ လာအဘုရာ်တ်ဟု့ဆူပျော်ဒီးနှုံးဘုရာ်တ်မှေစားဖိတဖန်စီဖြေလာတ်မှေမူပါ အဖိမ်းအိုင်ဒီးလာတ်ဘူးတ်လဲတအိုင်နှုံးနှုံးတို့တရွှေ့တရွှေ့၏။

၃၁၉. တာဘုရ်နှစ်လီမေးလုပ်မာသကိုတိုင်လောက်အကျိုးကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ တိုင်လောက်အကျိုးကြောင်းဖြစ်ပါသည်။ တိုင်လောက်အကျိုးကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

၄. မှတ်ခွဲသွေ့နည်ထံးအတ်ရွှေလိုမ်းလိုသီးနှံးပျော်နှုန်းမာစာဖော်

တုမာစာအပေါ်မာတ်ဖိတဖန်ဒီးပါဒီးနှင့်တုမာစာဖိခံပုအဘာ်စာနှင့်မူးတ်လာအတ်တြိန္ဒိုအဖို့ကတ်နှင့်လို့။

- ၄၂၂ ပျော်ကိုဘုရားခဲ့တဖန်အကန္ဒာကစ်ဇီဝပါဘုရားဘာအီလာတိဘျာလာတိကဘုရားမှာထွေအီအံ့၊ ဒီးအပဲသုတေသနအိုက်အီးတိုင်ရဲလို့မူးလို့သား၊ ယုံးအီးတိုင်ဖို့သားတဖန် ဒီးပျော်ကိုဘုရားခဲ့ဖို့အက်တဖန်၊ တုံးပြီးမူးလို့သူ့အီးတိုင်ရဲလို့မူးလို့သားလာပျော်အီးနှင့်ဘုရားတို့မှာစားအီးပျော်မေတ္တာဖို့လာ အမူးပျော်ကိုဘုရားခဲ့ဖို့တဖန်အဘားစုစုဖော် ကရို့လို့အပဲသုတေသနလာအီံးတိုင်နဲ့တယ်ကနားအီးတိုင်ထို့ တုံးပြီးမူးလို့သူ့အီးတိုင်ရဲလို့မူးလို့သားအီးလာအကြေားပါဘုရားခဲ့နဲ့လို့ပါ။

- ၄.၃ လေတပ်မှုနှင့်အညီ, တိုများအတိုင်းပတ်ဝန်ဆောင်ရွက်သူများကိုလေတပ်ဂုဏ်အပ်အညီ -

- ၄.၃.၂ အောင်လိုဂျာဂျာ၊ တုစ်းပဲစ်းကျော်လာတ်မာအတိုပေတိခါစ်စိန်ဖီးကိုးခါ့ဗျာအိုးလာတ်
သို့တ်သို့ဘူးအပျော်လာအကဟုကယ်ပတ်မာရှုံးမာစီးမှတမ္မာတ်သုံးကုတ်အတ်ဘုံး
လာမှုနွဲ့သွေးထုံးအတ်ရှုံးလို့မှုန်လို့သုံးပုံးပုံးနှုံးဘုံးတ်မာစုံအဖို့ဖြစ်
ရှုံးရှုံးထဲသိုးသိုးနှုံးလို့။

- ၄.၃.၃ မျှေးစီသွေးပို့ဆောင်ရေးအတ်ရွှေလိုက်သားလာပျော်နှင့်ဘင်္ဂတ်မာစာဖိတယ်နှင့်ပျော်ရွှေမာတ်ဖိတယ်နှင့်ဘင်္ဂတ်အဘင်္ဂစာ၊ လိုခံ့နှင့်တ်လာအမှုထံရွှေကြီးကအပျော်မာတ်ဖိတယ်နှင့်တ်တွေ့အောင်ဆုံးကလဲနှင့်လိုပါ။

- ၄.၃.၄ ပျောဂိုလ်မာစာအပ်မာတ်ဖိတကဂုဏ်ဂုဏ်လီအသီးလာအနှစ်လီပုဂ္ဂလုပ်ဘုရား
ထွေခြားပျောဂိုလ်မာစာဖိတကလံနှင့်၊ ကဘားသုတေသနပါရီအတ်မာကရာခိုင် မူတမ်း အပ်
ပါဆာတ်များမြှုပ်နည်းအတ်ဘုရားထွေလီသီးနှံလီ။

- ၄.၃၅ ကရာခဲလဟိအခိုန်တဖုံးလ၊ အိုင်ဒီးတုသို့တုသိတုဘျာအံ့နှင့်၊ ကဘာ့မာလီးတုလေ့လာ
အနေးသူ့ညွဲပါဝါဘုံးတုဘာ့ထဲလိုသေးလာပြုမာတုဖို့ပုံးနှင့်ဘာ့မာစာ့ဖိတဖုံးအဘာ့
စာအံ့နှင့်၊ တုကဘာ့မာပဲတုတို့ကွွဲစီးကွဲတုလေ့အကြေးပါဘုံးပဲလီးတုလီးဆုံးသိုးလာကျိုး
သေတုမာကမ်း မှတ်မှု တုမာနှုံးကုစ်အတုဘာ့ဘူးလာအကကဲတို့သေးသူ့ပဲအောက်နှင့်လီး။

၅. တိသိန်တိသီတွေကျေလာတ်ကဘ်မှုစွဲအို - လိုက်နှုန်းနှုန်းဖြင့်လာအမူပတ္တာ။

- ၅၁ တုသိုတ်သီတ်ဘျာအပဲအံတ်တ်တိုက္ခါအောင်လာအကမာတ်နှင့်မူး “လုပ်ကွဲးနှိုင်ကွဲးလုပ်အမူပဲ” တာဘုရားနှိုင်လို့၊ ကဘာတ်ကုံးကျွော်ကော်အောင်သိုးလာကဘာတ်ဘျားဘာ်ဒါလိုသားဂုဏ်ပိုင်တို့တ်အောင်သားအတ်ဆီတလဲတဖ်၊ လာတ်စားထို့မာအောင်အိုင်နှင့်ကရာတဖ်အတ်ဆဲးလီမံသုတေသနလုပ်နှင့်အတ်အောင်လီအောင်နှိုင်လို့၊

၅၂ လတ်မာရုံးအောင်အိုင်အောင်လီနှင့်၊ ကရာတဖ်လာကဘာတ်အောင်လီမာထွေပတ်ဘျာအံ့ဌးဆဲးလီပဲအမဲ့အပ်ကတ်နှိုင်လို့၊ တာဘျားလီနှင့်၊ တ်အောင်အိုင်လီအောင်ကဆဲးလီမံအကိုလာကရာအရာအကူလာအမာတ်လီလို့ မူးတ်မူး တမာတ်လီလို့အောင်အိုင်အောင်အံ့ဌးဆဲးလီပဲအကိုလာကရာဖိတဖ်၊ CCSDPTအကရာဖိတဖ်။

၆. တုမေလာထိန္ပါးထိန်အီးတုံးတုံးလုပ်ဂျာအီး